

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési díjak küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadó- és iaptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 3 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

A polgári iskola reformja.

Most, amikor gyermekeink a nyári pihenő után újra bevonulnak az iskola kapuján, nincsen aktuálisabb kérdés, mint az iskola.

A polgári iskola reformját évről-évre halljuk emlegetni. A kultuszárca költségvetésének tárgyalásakor a háznak egy-két tagja évről-évre felszólal a polgári iskolák érdekében s a miniszter válaszában sürgős kötelességének tartja a reformot megvalósítani. Aztán hallgat az ügy esztendeig, amikor ismétlődik az egész, újabb felszólalás, újra válasz, és újra hallgatás.

A polgárság pedig lesi-várja, hogy a sok ígéretnek már egyszer legalább egy részét valósítanak meg, nem is említve azt a sok ifjut, aki elvégezte a polgári iskola hat osztályát abban a reményben, hogy a hetediket is módjában lesz nemsokára elvégezni. A dolog pedig késik, mulik.

Azok a faktorok, amelyek hivatalva volnának a polgári iskola ügyét kezelni, valljuk be egész őszintén, vagy elfogultak a középiskolában és egyetemen beoltott nézetek miatt, melyek a gyakorlati életben való boldogulást, a műveltséget a gimnázium, vagy reáliskola elvégzésétől teszik függővé, vagy a dolgokat szakszerűleg nem ismerik és információikkal, amely sajnós, döntő befolyású, ferdén világítják meg az iskola reformjára vonatkozó kívánságokat.

Pedig itt nem a bürokratizmusnak száraz jelentése és véleménye kellene, hogy a döntő szót kimondja, hanem a gyakorlati élet száz és száz oldaláról vett tapasztalat kellene, hogy döntsön ebben a fontos és a nemzet művelődésére óriási befolyással bíró kérdésben.

A polgári iskola reformja már egy évtized óta kísért. Azóta az illetékes tényezők meghallgattak boldog-boldogtalant, jogászt, mérnököt, orvost, gyógyszerészt, papot, akik cifrábnál cifrább véleményeket adtak olyan dolgokról,

amikről legfeljebb laikus felfogásuk lehetett, csak épen egynek a felfogására, véleményére nem voltak kíváncsiak, a szakemberre.

A polgári iskolának történelmi fejlődése, a társadalmi élet újjászületésének szükségessége, az iskola tantervének jelenlegi tartáhatatlan volta, a magyarosodás és az ezzel járó művelődési viszonyok a művelt társadalmi osztály megteremtése vagy kiszélesítése, a két másik középiskola tanterve és más irányzatú célja, a külföldi művelt államok hasonló mozgalma a modern haladásnak száz és ezer ágazata mind sürgősen követelik a polgári iskola reformját.

A polgári iskola 1868-ban, mint harmadik középiskola létesített a gimnázium és reáliskola mellett. Abban az időben a reáliskolának és a polgáriiskolának hat osztálya volt. Mind a két iskola egy célt szolgált, t. i. olyan pályára, kvalifikált, amelyhez egyetemi végzettség nem kellett.

Mikor aztán 1875-ben a műegyetem főiskolai rangot nyert, a reáliskolát kifejlesztették a főiskola előkészítő iskolájává, a polgári iskola pedig, megmaradt hat osztályúnak, amely olyan pályákra képesített, amelyhez főiskolai képzettség nem kellett. A dolog úgy állott, hogy az ókori klasszicizmus mellett, amelyeknek tehát a felsőbb iskolákra való nevelés volt egy olyan iskolája a közoktatásnak, amely a gyakorlati életbe vágó dolgokat gyakorlatilag oldotta meg s az életnek adott kész embereket.

Ebben az időben, a dolgokat ebből a szempontból tekintve, a kultúra sokkal előbb állott, mint most, amikor ezt a harmadik iskolát ahelyett, hogy kifejlesztették volna, tökéletesítették volna, visszaszűszítették, osztályainak számát lepassztották hatról négyre, tantervét félszegül megcsonkították.

A polgári iskolát eredeti céljától tulajdonképen az 1884-ben felállított kereskedelmi iskolák té-

ritették el. Ettől az időtől fogva a polgári iskola elveszítette vonzó erejét. A hat osztályt már kevesen végezték, lassankint csak négyre redukálódott az iskola népessége a kereskedelmi iskola a polgári iskola felsőbb osztályait mintegy felszítva. A jövő azonban fényesen igazolta, hogy milyen ferde felfogás ki nem fejleszteni az országnak ezt a legmagasabb iskoláját teljes egészé.

A kereskedelmi iskolák felállításával kapcsolatosan jogosan kérdezhetjük, vajon kereskedőink tudnának-e ebbe az iskolába? Szt kell nézni a társadalomban s az a szomorú feleletet megkapjuk. Aki elvégzi a kereskedelmi iskolát, az megy könyvelőnek, bankhivatalnoknak s csak egy kis hányada kereskedőnek, Voltaképp tehát ott vagyunk, hogy a kereskedelmi iskola, mint szakiskola, nevel szakembereket a kereskedőknek, de nem kereskedőket. A kereskedők egy hatalmas százaléka bizony még most is csak legfeljebb négy középiskolával van és a tanoncbizonyítvánnyal. Hát miért ne lehetne ezt az osztályt a magasabb műveltségre képzés mellett a polgári iskolában egyuttal szakszerűleg is kiképezni? Mert a kereskedelmi iskoláknak ugyan semmi közük sincs kereskedőink művelődéséhez.

Nézzük az iparos osztályt. Miért ne lehetne nekünk művelt iparos osztályunk? Nem fejlődne-e ezzel az iparunk és sikeresen vehetné fel a versenyt a külföldi jóval kifejtettebb iparral?

Hány ambiciózus iparos emberrel találkozunk az életben, aki szépet, újat produkál s ugyanannyiszor halljuk a szájából, mily nehézségekkel küzdött, amíg művét megalkotta, mert nem ért a számításokhoz és csak próbálgatott, illesztgetett, amíg célját elérte, sokszor elég hibásan.

A társadalomnak nem szabad félembereket nevelni, akik ugyan tudalékosak, de műveletlenek, mert

==== **Magyarország legjobb söre a** =====

„**Kőbányai Dréher-sör**”

naponta friss töltésű, legjobb minőségű **Korona** és márciusi sör üvegekben és hordókban

Binét Sámuelnél kapható. Viszont elárusítóknak árkedvezmény

ez idő szerint nem volt alkalom és idő a kiművelődésükre az alatt a rövid idő alatt, amíg iskolába járhattak.

A tudománynak, művelődésnek, iparművészetnek s egyáltalán minden kultur-törekvésnek csak abban az esetben van létjogosultsága a kulturállamban, ha azt mindenki élvezheti, értheti, hozzáférhet, szóval, ha mindnyájunké. De ezt a jelen viszonyok között ugyan nem mondhatjuk el, mert csak a legprimitívebb képzettséget tudjuk jelenleg négy éven át megcsontított tantervvel megadni, hogy az tényesüljön. Ezek a dolgok pedig a milliók szemében elvesznek, hogy csak ezek élvezhessék.

Kántorválasztás.

Tudvalevő dolog, hogy a csongrádi kántori állás egyik legjobbnak van elismerve az országban, a miért is nem lehet csodálkozni, hogy nagy volt iránta az érdeklődés nemcsak a kántori kötetekben, hanem az egyebkor teljesen érdektelenül viselkedő hivatalokban is. Az állás Hornyik Károly főkántor halálával jött üresedésbe s már hónapokkal előbb olvasható volt a hirdetés az illetékes lapokban. Alapfizetése 800 K., 30 hold föld, lakás, továbbá 3 ezer korona feltüntetett stóla és egyéb szokásos kántori javadalmak. Az állás, mint a hirdetésből is látszik, csakugyan a jók közé tartozik, de még sem felel meg azoknak a mesés híreknek, amiket hozzá a nagyközönség fűz.

A választás előtt való nap egy honpolgárral beszélgettem, aki a következőleg gondolkodott a kántori javadalomról: »Hát uram, tudja nagy darab kenyér ez, én már csak nem akarom nagyon felbecsülni, de azt tudom, hogy 10 ezer forintnál jóval többet ér!« — Mikor aztán mondom neki, hogy 3 ezer koronára van hirdetve, hát csak elmosolyodik s azt mondja: »Eltűr uram a papir mindent. Én adnék az urnak érte készpénzben 5 ezer forintot.« — No, barátom, maga ugyan becsapódnék, magyarázom neki, hisz a legnagyobb pompával, 3 pappal, impositioval, liberával stbvel végzett temetésért sem kaphat a kántor a díjlevelei szerint többet 20 koronánál. S hány ilyen temetésnek kell lenni, hogy kijöjjön a 3 ezer korona? Azonkívül ugy tudom Csongrádon szörnyű egészség dühöng! No, hogy így elbeszélgetünk, hát kérdelem tőle, mondja már barátom: »Ki lesz itt a kántor, nekem megmondhatja ugy bizalmasan?« Hát kérem, ugy tudom én, hogy Kalmár!« — No látja, hát az derék ember, jól teszik, ha pártolják!« »Hát kérem, én az igazat megvallva, nem ő rá szavalek, hanem »Fehérre.« Mert hát én ugy vagyok vele, hogy Kalmárnak ugyan nagy fene hangja van, de nincs benne »cimetria«, a Fehéré meg igaz, hogy vékony, de ugy kedvesen tudja kikajátani a szót. Azután az urak se a rigót tartják a kalickába, hanem a fülemilét!«

Hogy aztán így kimerítette bölcsességének összeségét, taképnél hagytam és más oldalról kezdtem a hangulatot kitűdni. Közepes sorsu emberrel állok szóba és barátságosan kérdezem: »Mondja már kedves atyámfia, ki lesz a kántorjuk?« Hát kérem, ha én rajtam állna, a helybeli gyerekek a Berci, a Zubek Rókus fia. Mit pártoljuk mink az idegent, mikor azt se tudjuk, ki fia, honnan gyűtt. Ez legalább a mi fiunk, minket is jobban megbecsülne!« — Több ember sorakozik azután mellém és évődnek vele. »Hát ugy-e kend azt a pycrököt akarná?« Hát mán, hogy gyűnne az ki, hogy miko valakit fölszentőinek

papnak egyenesen plébános löne! Hát ez is ilyen sor! És csakugyan sokan igazat adtak neki.

Más párt ismét Bimbó Pált, az üllői kántort élte s mindent elkövet, hogy kivirágozzék.

Találgatások, tippelések közt folyik le a választás előtt való nap. Jó képű kántorokat láttunk együtt sétálgatni, míg a másik részök hintón szaladgál és hajtja a vokst. Este összejönnek a »Magyar Király«-ban s vidám beszélgetés, anekdotázással töltik az estét. Becsülgetik az állásokat s mond némelyik közbe oly rettentő bírálatot, hogy majd lefordul az ember a székről. De hát ezzel is telik az idő.

A kora hajnal (hiába nem lehet befolyásolni) bizony nem valami rózsaszín köntöst ölt magára s napapó sem valami barátságos mosolyal nyitja föl szeméit, mint a hogy megérdemelné a vidám, bohém kántornép, hanem szomorú felhők közt savanyu ábrázattal figyelmezteti a 24 közül 23-ra feltétlenül csatavesztéssel járó pályázót az ébredésre. Nosza van torok köszörülés, krakogás, skálázás. Szorul a »Margitviz«, kelendő a tojás, de biz egy pár a szilvórium mellett marad. Mert hát hiába az utolsó percig semmit sem lehet tudni, hátha az ő hangja fog legjobban megtetszeni, vagy 2 párt összevesz... s itt lesz ő... vagy a legjobb hangu beraked... s ismét itt lesz ő. — Itt mind a 23. Igen 23, mert egy látva fájának elkecsereződését s haliva az előzetes hangpróbát, jobbnak látja az omnibuszra ülni s hazafelé az uton elmélázni a délibábos szép rónán, szöke Tisza karjai közt kívánatosan elterülő csongrádi kántorságról.

De végre elérkezik a nehezen várt 8 óra s a képviselőtestület megnyitván ülését, a templomba vonul, hogy meghallgassa a pályázókat. A szentélyben a képviselőtestület, továbbá a bíráló bizottság, valamint a pályázók foglalnak helyet. Minden pályázó a szentélyből indul ki s a templom hajóján a nép közt megy fel a kórusra, hogy a nép is lássa e fizimiskáját s véttelenségből nehogy valami kanicsalt válasszon.

Az első éneklő Bimbó Pál üllői kántor. Megkezdí az orgonálást. Szomoruan hallatja hangját a vén, duló csaták viharját átszenvedő (legjobb esetben is csak) verki s panaszos sikongatással figyelmezteti, siró jajjal kéri a kegyetlen embereket, hogy ne bántsák. Tekintsék évszázados érdemeit, adják át az őt már régen megillető nyugalomnak. De hiába! Bimbó kolléga elkezdí, hiábazokog fel hozzá minden harmadik hang. »Bemegyek sz. templomdba« éneklí a szokásos mondókát. — Tegnap még ugy volt, hogy a nép igen erősen hangoztatta s ma bár jól énekel s orgonálni is tud, nem találtam a taps és éljenzés erősségét a tegnapival. Ugy, hogy mindjárt kész volt rá a szerény vélemény: Egy letört »Bimbó.«

Második: Boldizsár Pál zagyvarékesi kántor. Szép, magas, lágy baritonnal. Cséka Aladár kolozsvári karnagy egy jó orgonán bemutathatta volna a tudományát, de a vén csatalovon csak ismét citerahangok jöttek ki, s így ugy voltunk vele, mint az egyszeri magyar, hogy oda képzelte szegényes, csupán kenyérből álló reggelijéhez a kolbászt és jól lakott! Mi elképzelhettük mily jól játszhatik Cséka! Kellemesen is énekelte.

Csomák Elemér kecskeméti s. kántor személyes jó barátom, hát róla feltétlenül igazat kell írnom, mert különben megharagszik. Ő a kecskeméti kántor fia, tehát már névvel indul neki a választásoknak. Hat éves korától játszik s így nem is lehet csodálni, ha jól, nem is kántorosan, hanem művészesen orgonál. Hangja kellemes, behízelt, lány, tremolás, jó iskolában levő bariton.

Utána Fehér Armin adai kántor énekelte. Igen szép, tiszta, csengő értelmes tenor hangja s kitűnő orgonajátékára méltán zúgott fel az éljen és taps. Csodálatos,

hogy pártja az utolsó napokban hagyta cserben! Földes Gábor alsónémedi kántor szintén kellemes hangon énekelte.

Most jött a főszereplő: Kalmár Illés salgótarjáni kántor. Az 1 évvel előbb megejtett kántorválasztáson a 22 éve ott működő Hornyikkal szemben 12 szavazatot kapott, most tehát mint ismert embernek előre tapsoltak s éljeneztek. Csakhamar elnémitotta az éljent egy hatalmas, imponáló, iskolázott mély bariton hang, mely a kitűnő játékkal együtt egész fogva tartotta a közönséget, ugy hogy az alig birta tetszését kellőképen kifejezésre juttatni. Kalmár igen sok helyen megfordult már s mindenütt feltűnt fenomenális mély férfias hangjával és kiváló zenei képzettségével. Valahol eltalálták rá, hogy gép van a mellében s ez persze csak reklám volt a külömben is ismert névnek.

Kulcsár József ujkécskei kántor igen kellemesen énekelte. Hangjának üdősége, dacára hogy már nem mai gyerek, teljesen bebizonyította, hogy »reg ember, nem vén ember.«

Érdekes volt Kútor Antal nagyatádi és Kútor Árpád, a fia kaposvári kántor. Vajjon mi rosszat mondtak ők el egymásról a választóknak?

Lakatos Pál következett s utána Lépi József pócspetri kántor énekelte, ki szintén megálta a sarat.

Medgyesy Géza ifj. szolnoki s. kántor gyönyörű technikájú orgonajátékával s kellemes hangjával tűnt ki.

Pelle Gyula alsóábrányi kántor, ki már tavalyról ismert volt, szabályos orgonajátékával s dallamos bariton hangjával a nép egyik kedvence lett.

Resch Lőrinc brassói karnagy nagyszerű higgadt, egyházas orgonajátékával és szép baritonjával méltán megérdemelte volna az elismerést, amelyben sajnos nem volt része.

Simonyi Lőrinc nagyszalontai, Szabó Gyula bátaí teljesen képzett jó kántorok, ugyszintén Szappanos Imre sátorajuhelyi is.

Tary Lajos szatmárnémeti kántor gyönyörű szép lyrikus tenor hangjával énekelte a »Nagyasszonyunk hazánk reménye« c. éneket. Éneket mindenki élvezettel hallgatta, mert annak szabatos előadása, tiszta hangjának szép trillázása valóban élvezetet is nyújtott.

Ujházy Miklós a költői lelkületű endrődi kántor, kinek mesteri bucsuztatóit mindnyájan ismerjük, szintén megszerzte azt az élvezetet, hogy hallhattuk kitűnő orgonálását és gyakorlott éneklését.

Zubek Bertalan zárta be a sort. A tanítóképzőt most végezte, tehát valami nagy gyakorlata nem lehet. Mindazonáltal a szép ének, melyet előadott s a hanganyag, melyet bemutatott, a legjobb eredményekre jogosítják.

A próba éneklés után a városháza udvarán egy publikáló székben néhány kántor énekelte el a »Könyörülj Istenem« c. temetési éneket, hogy a nép hallja, mint fog a kántor hangja a szabadban érvényesülni.

Miután Fehér Armin közvetlen a szavazás előtt kérvényét visszavonta, a szavazatok így oszlottak meg. Kalmár 23, Zubek 6, Bimbó 4, Pelle 2.

A 2 órai vonat már vitte szét a kántorokat az ország minden részébe. Aki komolyan számított rá, hogy megválasztják, az: »mint az éji bogár neki ment a falnak, nagyot koppan s akkor azután elhalgat. De az ki csak szórakozásként jelent meg, vigan magyarázta: »Tudod barátom hol találod meg a próba éneklés legjobb hasonlatát?« — Arany Toldijában. »Elordítja magát keserves haraggal s méggen új csatára köszörült fagakkal.«

Petrócy József.

UJDONSÁGOK.

— Kölcsönös áthelyezés. Az elmúlt heti hivatalos lap közli, hogy Camilla Antal vezető kir. járásbíró a Makói, Cur-

ry Richárd kir. albirót a helybeli kir. járásbíróhoz helyezte. A helybeli járásbíró vezetését Dr. Koncz Mihály veszi át.

— **A tápéi templom műemlék.** Mielőtt a tápéi templomot átalakítanák és kibővítenék, az ottani plebános megkérte Szeged város mint kegyur tanácsát, hogy a templomot vizsgálta meg a műemlékek országos bizottságával, mert az, mint műemlék, esetleg fenntartandó. A templomot Sztéhló Ottó, a műemlékek országos bizottságának másodépítésze meg is vizsgálta és a vizsgálat eredményét Foszter Gyula báró most közölte Szeged polgármesterével. Az eszközölt vizsgálatról szerkesztett jelentés és a főlvételek értelmében a tápéi templom csucsíves stílusú szentélye, melyben a mészkő alatt középkori festmények is lapanghatnak, mint műemlék fenntartandó. A hajó és a sekrestye, mint művészeti értékkel nem bíró újabb részek, a kibővítés céljából lebonthatók. A műemlékek országos bizottsága kéri Szeged polgármesterét, hogy a templom kibővítési tárgyalása alkalmával a szentélyt környező részek helyszínrajzát küldje meg, hogy az új templomhajónak fenntartandó szentélyrészhez leendő legmegfelelőbb hozzáillesztés tekintetében szükséges utmutatással szolgálhasson.

— **A vasárnapi munkaszünet.** A temesvári kereskedelmi alkalmazottak egyesülete az Országos Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülettel egyetemben országos kongresszusra hívta ösze a vidéki társaságokat a vasárnapi munkaszünet tárgyában. A kongresszus melyre már eddig is 30 egyesület jelentkezett szeptember hó 6-án, d. u. 3 órakor fog megtartatni a temesvári vármegyeház nagytermében. Az előadói tisztet dr. Láng Béla temesvári ügyvéd vállalta. Az előkészítő bizottság a kongresszusnak a megszakítás nélküli 24 órás vasárnapi munkaszünet érdekében alaposan kidolgozott memorandumot fog előterjeszteni, melyet nagy monstrekülönöséggel fog átnyújtani Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternek és Szerényi József államtitkárnak. A mozgalomhoz különben számos kereskedő kör is csatlakozott.

— **Leszerelés a nagygyakorlat után.** Hadügyminiszteri rendeletek nyomában vajmi ritkán szokott öröm, vagy megelégedés fakadni. Most az egyszer azonban ugylátszik, mégis csak akadt kivétel. Egy nagy pecsétes irás ment szét az összes gyalogsági ezredekhez, s amint kitudódott, hogy mi van a hivatalos irásban, nem kis öröm és vigaszág keletkezett a katonák között. Hogy is ne örülnének a derék öreg bakák, akik három évig húzák az igát, eszik a prófuntot és viselik az angyalbort, amikor azt jelenti a Bécsből érkezett nagy levél, hogy az idén kéthétrel hamarabb szabadulnak meg, mint rendszeren. A hadügyminiszteri rendelet ugyanis úgy intézkedik, hogy a fegyvergyakorlatok végével azonnal szabadságot kell a legénységnek.

— **Az új végrehajtási törvényben előírt bejelentési nyomtatványok** nálam kaphatók, amely minden bejelentésre okvetlen szükséges. Weisz Márk könyvkereskedő.

— **Tűz.** Folyó hó 3-án Szendrői László nagyréti tanyája ismeretlen okból leégett.

— **Csikó díjazás.** A Csongrádvármegyei Gazdasági egyesület a nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi miniszter ur. és méltóságos gróf Károlyi Imre ur. anyagi támogatásával f. 1908. évi szeptember hó 13-án d. e. 9 órakor Csongrádon a mathavásásteren nagy csikódíjazást rendez, a következő feltételek mellett: **D I J A K:** I. Anyakancával elővezetett szepes csikó díja: I. állami díj: 100 kor. II. állami díj: 60 kor. III. állami díj: 40 kor. Gróf Károlyi Imre díjai: 1. díj: 60 kor. 2. díj: 40 kor. 2. Hétfőn éves karcoscsikó díja

1. állami díj: 100 kor. 2. állami díj: 60 kor. 3. állami díj: 40 kor. — **Díjazási feltételek:** Díjazásra elővezethető minden Csongrádvármegyei lakos saját nevelésű és tulajdonát képező csikós kancája és 3 éves kancsa csikója. Minden bejelentő köteles hatóságilag, vagy az egyesület elnöksége által ismert-két tanuval igazolni, hogy a bejelentett jószág saját nevelése és hogy az állami vagy hatóságilag engedélyezett méntől származik. Díjazásra bejelentések eszközölhetők a díjazás napján reggel 8 óráig, a csongrádi főszolgabírói hivatalnál. Szentés, 1908. aug. 26. Kádár Árpád, titk. Dr. Csatricis Lajos, elnök.

Színház.

Szombaton, aug. 29-én Bakonyi Károly 3 felvonásos nagy operettjét a „Tatárjárás“-t játszották színészeink remek előadásban. Ilyen kicsiny és rendetlen színházban, mint a mi deszkabódénk, nem lehetett ezt a darabot oly hatással előadni, mint rendes körülmények között, rendes színházban. Azért iparkodtak mindenben elérni a lehető hatást és leküzdötték, amennyire csak lehetett, a helyi nehézségeket. Összevágó játékaikkal és kitűnő alakításaikkal kiváltak Szepesi Szi, Riza szerepében, Szőregy, Lörenthey főhadnagy, Agotai a tartalékos hadnagy, és Beleznai, a huszáronkéntes szerepében. Úgyes volt kis szerepében Iványi és Batosy is, azután még Kertész, a szitkozódó altábornagy.

Vasárnap, aug. 30-án Szigligeti Ede és Balázs Sándor énekes népszínművét, „A sztrájk“-ot játszották. Ez alkalommal Batosynak jutott a főszerep, ki az öreg kovács szerepét nagyon ügyesen adta s jól játszotta a sztrájkolás következtében már-már éhínségre jutott becsületes munkást. Hűség és a legnagyobb bajban is vigasztaló élete párja Polgár Fáni volt, jól játszott és megmutatta, hogy nemcsak komikai, de tragikai szerepekben is megállja a helyét. Jól játszott Szepesi Szi is a korcsmárosné szerepében, remek énekeiért megtapsolták őt is, meg Bay Lászlót is, a sztrájkoló munkások vezérét.

Hétfőn, aug. 31-én a „Tanítónő“ Bródi remek műve ment másodszer felhelyárrakkal igen jó előadásban. Fekete Ilonáról, a czimszerepben. Nem játszott ugyan olyan mesteriesen, mint Hervai, megérdemli azonban mégis a dicséretet, mert mint naiva szépen és érzéssel játszott. A többiek is mind jók voltak, különösen jó volt Polgár Fáni az anya szerepében.

Kedden szept. 1-én ismét a „Tatárjárás“-t adták az előbbi szerepbeosztással. Bár kevés számú közönség volt jelen, a színészek en mégsem látszott meg, sőt még nagyobb kedvvel játszottak, mint az előző előadásban. Tüntetőleg tapsolták Agotait, a tartalékos hadnagyot, ki bohókás viselkedésével nemcsak jó hangulatban, hanem kacagásban tartotta a jelenlévőket. Kijutott a tapsból Beleznaiknak, a huszáronkéntesnek, meg Szepesi Szi-dinek, a bárónénak is. Meg kell emlékeznünk Bayról is, ki most nagyobb hatást ért el, éneklésével, mint a multkor, midőn is a dialektust kissé tulozta.

Szerdán, szept. 2-án felhelyáru előadás volt „A tavasz“ operette szufolt ház előtt. A közönséget a nem annyira szellemes, mint inkább pikáns darab és a jó előadás, folytonos derűtségben tartotta. A szereplők közül kiemelendő Szepesi Szi, Csapóné szerepben. Erőtéljes és tiszta volt a hangja, kedves, élénk a játéka. Beleznai Margit, a szobaleány szerepében. Folytonosan ujjazta a közönség. Az elvált asszonyok clubjáról nincs mit mondanunk. Agotai különös jókedvében volt, igen ügyesen játszott kis szerepét jól adta Magas is. Völgyi már megint énekel? S még hozzá Szepesi Szidivel? Neki még komikus darabot sem szabad énekelni! Különben az egész előadás a legjobbakkal közöl való volt.

Csütörtökön, szeptember 3-án Herceg Ferenc kitűnő életképe: »A Gyurkovics lányok« került előadásra, rendkívüli gyér publikum előtt úgy annyira, hogy az előadást nem is volt érdemes megtartani. A publikum elmaradását némileg lehetne menteni a rendkívüli hűvös estével, de azért az este még sem olyan hűvös, mint az intelligens közönség lelkesedése a színművészetért. Szinte bosszantó a közönség közönye akkor: midőn egy minden tekintetben kifogástalan és a vidék egyik nagyobb szabású színtársulata működik községünkben; annál inkább is bosszantó: mert már tapasztaltuk, hogy néhány évvel ezelőtt holmi »ripacs« társulatot rendkívüli módon pártolt és mindig telt ház előtt játszottak. A csütörtöki előadás minden tekintetben sikerült. Igy a nők között első helyen kell megemlítenünk Fekete Ilonát Mici szerepében. Kedves játékaival kellemesen szórakoztatta a gyér publikumot. Továbbá Sebők Sára, Turzó Margit és Magyar Rózi. A férfiak közül Magas Béla, mint Horkai Feri, de különösen Batosy Endre, mint Radványi ezredes igazi lélekkel játszottak. Különben Szőregy Gyula, mint Sándorfi főhadnagy, de legkiváltkép Agotai Ferenc tüntek ki.

Pénteken, szept. 4-én a »Dollárkirálynő« került szíre felhelyárrakkal közepes számú közönség előtt. A címszerepben Sebők Sári remekelt, kinek szép hangjáról és ügyes temperamentumos játékáról már nem egyszer győződöttünk meg, ezuttal különösen. Partnere Szőregy, ő ugyan énekelni nem tud, de játszani igen. Fekete Ilona és Völgyi méltó parteresek voltak, mindketten jól alakítottak, de az énekhez egyiküknek sincs tehetsége. Külön dicséretet érdemel Batosiné, ki, mint mindig, most is fényes tanujelét adta gyakorlatosságának és művészi tehetségének. Meg kell még említenünk Beleznaik, Kertészt és Agotait, kik szintén igyekeztek a közönséget szórakoztatni.

6600/908. sz.

Hirdetmény.

Csongrád község képviselő testületének 120/908. sz. határozata alapján a gőzfürdő és keresztény gőzmalom közötti házhelyek területéből Csongrád község körülbelül 135 darab egyenként 200 négyszögöles házhelyet ad el nyilvános árverésen.

Az árverés a helyszínén 1908 évi szeptember hó 16-án, szerdán reggel tél 9 órakor veszi kezdetét s azon esetre, ha ezen a napon déli 12 óráig befejezést nem nyer úgy a következő napon, szeptember 17-én fog folytatatni s minden egyes házhelyre külö-külön a legtöbbet ígérőnek adatik el. Kikiáltási ár egy-egy házhelyre 800 korona, banoépénz 100 korona.

A leütött teljes vételár az árverést jóváhagyó közgyűlési határozat kézbesítésétől számított 30 nap alatt a községi pénztárba mulhatatlanul befizetendő, annál is inkább, mert ezen vételárból fogja a község a munkaházak céljaira megvett ingatlanok vételárát kifizetni.

Csongrád, 1908. szeptember 3.

Kovács jegyző.

Értesítés.

Reisman Sámuel Munkács.

Ajánlja gyarában készült hordókat 30 litertől 2000 literig megvételre.

Egy alig használt matt, faragott hálószoba butor eladó, Jókai-utca 1. szám.

„METEOR“-SZÁLLODA Budapest VII., Erzsébet-körút 6. szám. Tulajdonos: Rendes Szidor.

120 kényelmesen berendezett szoba. Melegvizfűtés. Teljes 24 órás liftszolgálat. Vácuum Cléaner. Fürdők a házban. Szállodai automobil. Szalonok, társalgók. Figyelmes kiszolgálás. Mérsékelt árak. Feltétlen tisztaság. Fekvés a keleti és nyugoti pályaudvar között. A technika minden vívmányaival felszerelve. A város központján.

Szobák 4 koronától.

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Ekként szappant ha használ,
Még szived is örül.

Schicht szarvasszappana
csodálatos, hatékony tisztítóerejét
szájszerű előállításának és a leg-
jobb nyersanyagok leggondosabb
kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana
kiméli a kezeket és a fehéremélt!
Megtakarít fáradtságot és veszélyes
kiméli onnálfogva az egészséget!
Megtakarít pénzt, időt és munkát!
Tisztasága 20.000 koronával
szavatoltatja.

Fényirdai értesítés.

Gárdi Imre udvari fényképész minden hét vasárnap és ünnepnapokon, valamint minden hétfőn eszközöl fénykép felvételeket Rosenberg Ede ur divatáru kereskedő házában.

XII.-ik évfolyam. **BEIRATASOK** Telefon 63-45
naponta 9-6 óráig.

Somogyi Mór
tanár, zongoraművész

államilag képzett okleveles zenetanár igazgatása alatt álló zene-
CONZERVATORIUMBAN

Budapest, VII. Erzsébet-k. 41.
gordonka, hegedő, ének, zongora, cimbalom az összes fuvó, és vonó hangszerekre, valamint zeneelmélet tanítványokkal.

Államilag diplomázott zenetanár. — A tanterv létszáma 26.

Vidéki leányok részére internátus.
Prospektussal kívánatra szolgál az —
Igazgatóság.

Szőlő eladás.

Sági Pál kétágu utcai 35 szám alatti lakosnak két hold szőlője a tombác kut dűlőben terméssel együtt szabad kézből eladó. — Értekezni lehet a kiadóhivatalban vagy a tulajdonos lakásán.

Szabó üzlet megnyitás

Tisztelettel értesitem Csongrád és vidéke t. közönségét, hogy itt Csongrádon az Iskola-utca 12 szám alatt

férfi és női szabóüzletet

rendeztem be, hol a legdivatosabb férfiruhát és női felöltőket mérték szerint a lehetőleg diszesen és csinosan kidolgozva jutányos áron készítek. Megjegyzem, hogy a divatos szabást a székes fővárosiparrajiskolában tanultam, amelyről jeles bizonyítványom tanuskodik. Bő tapasztalataimat azonban Magyarország különböző nagyobb városaiban szereztem és így ezen a téren a legkényesebb igényeknek is képes vagyok megfelelni. Amidőn ezen körülményt a t. közönség szíves tudomására hozom, arra kérem, hogy jóakaratu bizalmával és rendelésével engem támogatni kegyeskedjék.

Kiváló tisztelettel:

Lekrinczki Rókus.
férfi és női szabó.

Értesítés.

Van szerencsénk az igen tisztelt italmérő urak szíves tudomására adni, hogy eddig Kaszanitzky István ur által birtott söraktárunkat beszüntettük. Kérjük ennél fogva nagybecsű rendelményeiket ezennel közvetlen Szegedre hozzánk intézni és mi innen a legjobb hírnévnek örvendő kőbányai részvény-sört a hetenként háromszor közlekedő gőzhajóval mindenkor a legfrissebb állapotban szállítjuk oda. — Egyszermint szolgáljon szíves tájékozással, miszerint gondoskodni fogunk a jövő sör-idejnyre megfelelő söraktár fölállításáról az ottani piacon.

Tisztelettel

Hutter Ferencsevits

a Kőbányai Első Magyar Részvény-Serlőzde főraktára.

Birtok parcellázás.

Gróf-Dégenfeld Lajosné Ó Exselli-tiájának Pest-Pilis-Solt-Kiskun megyében fekvő pusztá »Gátér«-i birtoka, amely 1806 katasztrális hold legkitünőbb szántó, kaszáló, szőlőtől áll és megfelelő gazdasági épületekkel, 80 katasztrális hold dohánytermelési engedéllyel bir — kisebb-nagyobb részletekben örök áron eladatik.

Az ingatlan Kiskunfélegyházától 11, Csongrádtól 14 kilométerre fekszik és egy az országos transversalis kőút, valamint a Félegyháza—csongrádi vasút szeli. Vasuti állomása, posta, távirádja: pályaudvar Gátér, mely a major közvetlen közelében van.

Az eladási feltételek igen kedvezőek. Jutányos és hozsabb, rövidebb lejáratu jelzálog és egyéb kölcsönök az ingatlanra díjmentesen szereztetnek be kívánatra; úgy hogy a vételárnak csupán negyedrésze fizetendő készpénzben.

Venni szándékozók az ingatlant bármikor megtekinthetik.

Felvilágosítást ad **Dr. Nagy Sándor** a helyszínén »Gátér« pusztán vagy ügyvédi irodája: Budapest VI., Szondy-utca 89. szám. 4-1

Kiadó lakások.

Tekulics Sándornak a Szivák-téren levő házában a következő lakások azonnal haszonbérbe kiadók. Egy három szobából álló lakás a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel. Egy két szobából álló lakás szintén mellékhelyiségekkel, továbbá egy tágas bolthelyiség földterren, ez előtt gépraktár vagyis a kapu bejárat volt. Értekezhetni lehet ezen a héten a tulajdonos lakásán, a jövő héttől kezdve a kisteleki főjegyzői hivatalban.

BUIZIASI PHÖNIX
ASVANYVIZ

Kitünő hatásu vese és hólyagbajoknál
SZÉNSAVDUS, KELLEMES, SAVANYKÁS IZŰ, VASMENTESITETT,
rendkívül üdítő asztali viz.
Üdit, gyógyít! Orvositag ajánlva.

Ívgyógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buizias gyógyfürdő igazgatósága Buziasfürdőn.

Nyomatott a kiadótulajdonos: Weisz Márk könyvnyomdájában Csongrádon. 1908